

Palīdzība tādu problēmu risināšanā, kurās iesaistītas ES pārvaldes iestādes

Uzņēmumi, NVO, apvienības, universitātes, pētniecības centri, pašvaldības, interešu grupas un citas organizācijas var iesniegt sūdzību Eiropas Ombudam par kļūdu ES iestāžu vai struktūras pārvaldē.

Par ko var iesniegt sūdzību?

Kļūda pārvaldē nozīmē slikto vai nesekmīgu pārvaldi. Tas var notikt, piemēram, īstenojot ES finansētu projektu vai programmu. Uzņēmumi un citas organizācijas bieži ir tiešā saskarsmē ar ES iestādēm arī saistībā ar konkursiem, līgumiem, līdzdalību apspriešanas procedūrām, lobēšanas pasākumiem, mēģinājumiem piekļūt svarīgiem dokumentiem vai vienkārši mēģinot piekļūt informācijai, kas attiecas uz to darbības jomu. Tālāk uzskaitītas dažas no problēmām, kuras izskata Ombuds:

- Maksājumu kavējumi
- Līgumiski strīdi
- Problēmas saistībā ar uzaicinājumiem uz konkursu
- Pārredzamības trūkums/atteikums piekļūt dokumentiem
- Nevajadzīga kavēšanās
- Pamattiesību pārkāpumi

Kāpēc jāiesniedz sūdzība?

Ombuds cenšas panākt mierizlīgumu, kas apmierina gan sūdzības iesniedzēju, gan iesaistīto iestādi. Viņš piedāvā bezmaksas, ātrus un elastīgus pakalpojumus. Daudzās situācijās Ombuds sniedz noderīgu alternatīvu risinājumu, lai nebūtu jāvērsas tiesā.

Par ko nevar iesniegt sūdzību?

Eiropas Ombuda pilnvaru darbības joma aptver tikai ES iestādes un struktūras. Ombuds nevar izmeklēt lietas, kas ierosinātas pret:

- dalībvalstu valsts, reģionālajām vai vietējām iestādēm, pat ja sūdzības ir par jautājumiem, kas saistīti ar ES;
- dalībvalstu tiesām vai ombudiem;
- uzņēmumiem vai privātpersonām.

Taču, ja sazināties ar Ombudu saistībā ar problēmām šajās jomās, viņš darīs visu iespējamo, lai ieteiktu, kur vērsties.

Kur var saņemt papildu informāciju?

Lai saņemtu papildu informāciju, iesniegtu sūdzību vai sazinātos ar Ombuda biroju, lūdzu, apmeklējiet Ombuda tīmekļa vietni (<http://www.ombudsman.europa.eu>).

Sūdzību varat iesniegt jebkurā no ES oficiālajām valodām.

Dažas no Eiropas Ombuda izskatītajām lietām

NVO no Komisijas saņem EUR 70 000

Ombuds palīdzēja atrisināt strīdu starp Eiropas Komisiju un kādu NVO par ES projektu, kas tika uzsākts "Eiropas migrācijas dialoga" (*European Migration Dialogue*) ietvaros. Pēc audita Komisija izdeva rīkojumu par vairāk nekā EUR 130 000 atgūšanu, jo minētā NVO nebija savlaicīgi nosūtījusi apliecinājuma dokumentus par personāla izmaksām. Komisija beigu beigās pieņēma Ombuda ierosināto mierizlīgumu un atmaksāja minētajai NVO summu EUR 70 000 apmērā.

Sūdzības par maksājumu kavējumiem

Ombuds ir saņēmis daudz sūdzību par Komisijas maksājumu kavējumiem no uzņēmumiem, pētniecības centriem, NVO, universitātēm un citām apvienībām, kas iesaistītas ES finansētajos projektos un līgumos. Pēc tam, kad 2010. gadā Ombuds pēc paša iniciatīvas veica izmeklēšanu šajā jautājumā, kā arī nodeva to sabiedriskajai apspriešanai, viņš secināja, ka gan maksājumu kavējumu skaits, gan kopējā to maksājumu summa, kuru samaksas termiņš bija nokavēts, pēdējos gados ir ievērojami samazinājusies. Tomēr Ombuds turpinās uzraudzīt situāciju šajā jautājumā.

Uzlabota Eiropas Zāļu aģentūras pārredzamība

Eiropas Zāļu aģentūra (*EMA*) apstiprina un uzrauga ES tirgū laistās zāles, lai aizsargātu sabiedrības veselību. Tā saņem informāciju no dalībvalstu kompetentajām iestādēm un zāļu ražošanas uzņēmumiem par iespējamām nevēlamām reakcijām uz zālēm. Vairākos gadījumos Ombuds ieteica publiskot ziņojumus par nevēlamām reakcijām, klīniskos pētījumus un ziņojumus par izmēģinājumiem. *EMA* vēlāk pieņēma uzlabotus pārredzamības noteikumus, iekļaujot noteikumus, kas nodrošina daudz plašāku piekļuvi aģentūras dokumentiem.

Sūdzība par pretmonopola procedūru

Mikroshēmu ražotājs *Intel* iesniedza Ombudam sūdzību, kurā apgalvoja, ka Komisija nebija sagatavojusi protokolu par svarīgu sanāksmi, kas bija tieši saistīta ar Komisijas veikto izmeklēšanu attiecībā uz *Intel* monopolstāvokli. Ombuds kritizēja Komisiju par to, ka tā nebija sagatavojusi minētās sanāksmes protokolu un nebija iekļāvusi sanāksmes darba kārtību izmeklēšanas dokumentos. Komisija veica attiecīgos uzlabojumus tās izmeklēšanas procedūrās.

OLAF piešķir piekļuvi dokumentiem

Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) uzsāka izmeklēšanu par iespējamiem Spānijas banānu importa sertifikātu viltojumiem. Pēc *OLAF* pieprasījuma Beļģijas muitas iestādes sāka izmeklēšanu, kurā bija iesaistīti divi Beļģijas uzņēmumi. Minētie uzņēmumi vērsās pie Ombuda pēc tam, kad *OLAF* bija liedzis piekļuvi dokumentiem, kas saistīti ar tā veikto izmeklēšanu iespējamo viltojumu lietā. *OLAF* beigu beigās pieņēma Ombuda ierosināto mierizlīgumu un piešķīra piekļuvi dokumentiem.

Atrisināts strīds starp Komisiju un kādu kultūras apvienību

Ombuds palīdzēja Komisijai atrisināt ar maksājumiem saistītu strīdu ar kādu Vācijas kultūras apvienību. Komisija sākumā atteicās izmaksāt nesamaksāto summu EUR 6 000 apmērā, kas bija nepieciešama izstādei par 28 Eiropas reģioniem, apgalvojot, ka tā netika pienācīgi informēta par budžetā veiktajām izmaiņām. Beigu beigās tā pieņēma Ombuda ierosināto mierizlīgumu un piekrita apvienībai izmaksāt nesamaksāto summu EUR 6 000 apmērā, kā arī vairāk nekā EUR 1 500 procentos.